

De blik op Perspectief 2020

Vlaams minister Jo Vandeurzen over de verschuiving van aanbod- naar vraaggestuurde financiering.

OPINIE

In de historische beweging naar een persoonsvolgende financiering maakt de persoon met een handicap deel uit van een zorgvernieuwing die een definitieve stap zet naar een meer inclusieve samenleving. Die stap komt er niet zomaar. Personen met een handicap geven zelf aan dat ze zich meer in onze maatschappij willen emanciperen. En ondanks de constante stijging van het budget blijft de wachtlijst voor mensen met een beperking hardnekkig overeind. De overheid merkt dat ze daardoor bepaalde zorgvragen niet kan beantwoorden. We zijn er ons door dat alles bewust van geworden dat er een grondige reorganisatie moet komen van de financiering van de ondersteuning voor personen met een beperking.

Door het invoeren van de persoonsvolgende financiering kan elke persoon met een handicap zelf bepalen welke

ondersteuningsvorm hij inkoop. Zo geven we concrete invulling aan ‘ondersteuning op maat’. We evolueren naar een systeem waarbij we mensen met een beperking een rugzak aanreiken die hen zal toelaten om zelf te beslissen welke zorg zij daarmee voor zichzelf organiseren. De regie aan de persoon met een handicap zelf geven, is een eerste doelstelling van Perspectief 2020.

Historische zorgvernieuwing

Met de omwenteling naar een persoonsvolgende financiering maakt de persoon met een handicap deel uit van een historische zorgvernieuwing die een ongezien belangrijke stap zet naar een meer inclusieve samenleving. Wie de centen in handen heeft, kan zelf meer bepalen hoe en door wie de zorg aan hem wordt verstrekt.

“Meer dan 42.000 mensen krijgen dankzij de persoonsvolgende financiering de touwtjes over hun leven in handen.”

Meer dan 42.000 mensen krijgen zo dankzij de persoonsvolgende financiering de touwtjes over hun leven in handen.

De voorbije decennia hadden mensen met een zware ondersteuningsnood weinig andere alternatieven dan institutionele, zij het goede en warme, zorg. Maar het bleef een aanbodgestuurde aanpak. Het beschikbare aanbod bepaalde welke zorg je als persoon met een beperking kreeg.

Met de persoonsvolgende financiering slaan we definitief de weg in om de middelen weer maximaal in de samenleving te integreren: met het basisondersteuningsbudget en de rechtstreeks toegankelijke hulp wordt overigens niet alleen de persoon met een handicap, maar ook zijn mantelzorger daadwerkelijk versterkt.

Zorggarantie

Naast regie in eigen handen van de persoon met een handicap is er nog een tweede doelstelling van Perspectief 2020. Het is mijn ambitie om zorggarantie te bieden aan de zorgbehoevenden die het meest ondersteuning nodig hebben. In het huidige beleid zitten meerdere maatregelen die bijdragen tot het behalen van deze doelstelling, zo moeten we alvast meer middelen inzetten. Ook willen we, in tegenstelling tot vandaag, waar slechts een minderheid van de zorgvragers erkend wordt als prioritair dossier, met het PVF een perspectief bieden aan alle mensen met een vraag naar intensieve ondersteuning. De rechtszekerheid voor gebruikers wordt een stuk groter. Bovendien geven we met het systeem navolging aan het verdrag van de VN dat gelijke kansen voor mensen met een handicap vooropstelt.

Solidair systeem

De 42.000 mensen die vandaag gebruik maken van handicapspecifieke zorg, kunnen dankzij hun persoonsvolgend budget een meer inclusieve keuze maken, als zij dat wensen. Ook de voorzieningen zijn hoe langer hoe meer sociale ondernemers die zich vraaggericht opstellen. Persoonsvolgende financiering is met andere woorden een sleutel tot vermaatschappelijking. Critici vertalen vermaatschappelijking al eens als de overheid die haar verantwoordelijkheid afschuift. Dat is het vooral niet. Integendeel, we moeten extra geld mobiliseren.

Vermaatschappelijking van de zorg betekent wel degelijk dat burgers en overheid samen zorg opnemen voor wie de nodige ondersteuning mist en nodig heeft. De overheid heeft daarbij een ondersteunende en faciliterende taak. Zij maakt zorg mogelijk en haalbaar voor wie ernaar vraagt. Het blijft de verantwoordelijkheid van de overheid om zorg te dragen voor de meest kwetsbaren. Als het natuurlijk netwerk rond een mens de zorg niet kan of wil opnemen of als de zorglast de draagkracht van het netwerk overstijgt, moet de overheid optreden.

In een maatschappij die focust op carrièremogelijkheden, productiviteit en rendement wordt ‘zorg dragen voor’ vaak gezien als een belemmering van onze persoonlijke ontwikkeling. Ik geloof daarom dat we opnieuw de verbinding tussen mensen centraal moeten stellen. Wat mensen samen doen, met en voor elkaar, is het fundament voor een samenleving. Beleidsmatig mogen we die solidariteit niet negeren: zorg is geen noodzakelijk kwaad, maar houdt een samenleving bij elkaar.

Het systeem van de persoonsvolgende financiering vloeit uit die visie voort en is dan ook meer dan een financieringstechniek om aan de zorgvraag tegemoet te komen. Ze vraagt van zorgaanbieders zowel als van -gebruikers een mentaliteitswijziging waarbij professionele hulpverleners de coach worden van mondige en goed geïnformeerde gebruikers en hun naaste omgeving.